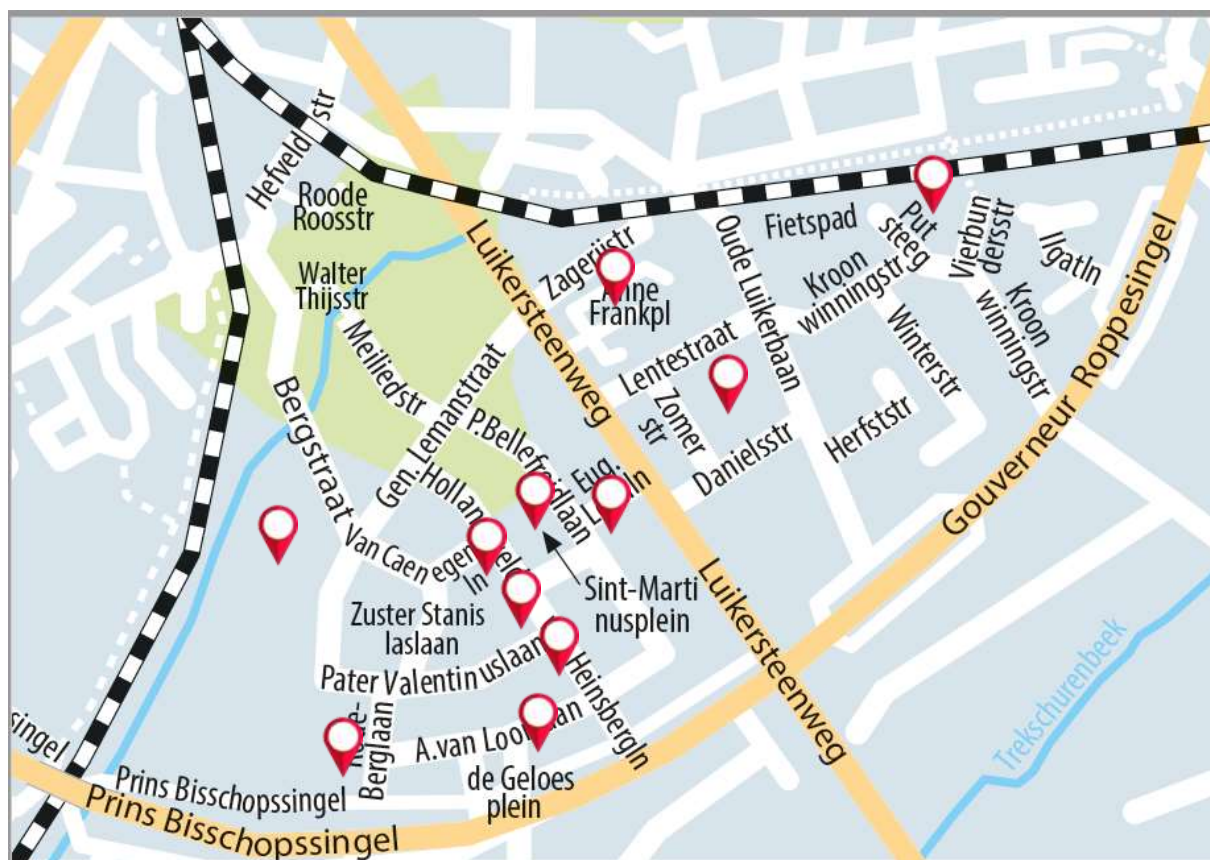

Verbeeld je buurt

Eindrapport

Opbouw rapport

1. Aanleiding en doel van het project	p. 2
2. Aanpak participatief proces	p. 2
2.1. Inspiratie- en verbeeldingsavonden	p. 2
2.2. Sandwichborden en flyers met stickers in de wijk	p. 2
2.3. Online tool 'de andere ruimte'	p. 3
2.4. Tussentijds oppikken resultaten borden + online	p. 3
2.5. Wandeling door de wijk	p. 3
2.6. Tijdelijke installaties	p. 3
2.7. Slotoverleg	p. 4
3. De resultaten per locatie	p. 5
3.1. Sint Martinusplein	p. 6
3.2. Generaal Lemanstraat – achter de boomgaard	p. 7
3.3. Anne Frankplein	p. 7
3.4. Vierbundersstraat	p. 8
3.5. Daniëlstraat – Zomerstraat	p. 9
3.6. Eugeen Leenlaan	p. 10
3.7. Arnold van Loonlaan	p. 10
3.8. De Geloesplein	p. 11
3.9. Rode Berglaan	p. 11
3.10. Van Caenegemlaan	p. 12
3.11. Hoek Pater Valentinuslaan – Hollandsveldlaan	p. 12
4. Algemene aanbevelingen	p. 13

1. Aanleiding en doel van het project

'Verbeeld je buurt' kadert in het tweejaarlijkse project 'Tournée Locale' van Stad Hasselt. In het Hollands Veld blijft heel wat openbare ruimte onbenut. We bekijken samen met de buurtbewoners hoe ze die ruimte kunnen innemen en samen vorm kunnen geven.

Door het gebruik van verschillende methodes betrekken we zo veel mogelijk buurtbewoners in dit traject. We ronden af met een overleg waarin de burgers en het stadsbestuur in gesprek gaan. Daarin bekijken we welke van de ideeën die door de burgers bedacht werden, een permanent karakter kunnen krijgen. We staan ook stil bij de rol van de stad en bij die van de burgers.

De invulling van de open ruimte in het Hollandsveld is na dit project zeker niet 'af'. We willen vooral de dialoog opstarten.

2. Aanpak participatief proces

Hier omschrijven we hoe we zo veel mogelijk buurtbewoners betrokken bij het participatief proces doorheen het traject.

Vóór de eerste samenkomst zetten we op 10 open plekken in de wijk een aankondigingsbord. We prikkelden de buurt met mogelijke invullingen voor de plek en nodigden hen uit om mee na te denken.

We zijn niet via bestemmingsplannen nagegaan of elke plek 100% zeker 'openbaar' is. Voor de meeste plekken leek dit wel duidelijk, bij enkele twijfelden we.

2.1 Inspiratie- en verbeeldingsavonden

Op dinsdag 22 en donderdag 24 maart organiseerden we twee inspiratie- en verbeeldingsavonden. Tijdens de eerste avond kregen 15 deelnemers een inleiding in het gebruik van openbare ruimte door Roel De Ridder (U Hasselt). Op basis van verzamelde en eigen inspiratie, brachten we de tweede avond alle ideeën samen voor 11 stukjes ongebruikte ruimte in de wijk. In gesprek met de buurtbewoners werd al meteen duidelijk dat de nood aan meer sociale contacten in de wijk bijzonder groot is. In Hollands Veld is het goed wonen maar er is weinig sociale cohesie. Een doordachte inrichting van de open ruimte, kan zeker een rol spelen in het versterken van die sociale contacten.

2.2 Sandwichborden en flyers met stickers in de wijk

Van elk idee werd een aparte affiche gemaakt. Per locatie werden die affiches verzameld op een groot **sandwichbord**. Die borden werden op donderdag 31 maart op de 11 plekken in de wijk gezet.

Diezelfde dag kreeg elke buurtbewoner een flyer in de brievenbus. Op deze flyer stond een wandelroute uitgestippeld langs de 11 plekken. Bij de flyer vonden de burens **4 stickers**. Die konden ze gebruiken om aan te geven wélke ideeën ze het leukst vonden.

We voorzagen op elk sandwichbord ook '**witruimte**' waar de buurtbewoners extra ideeën of bemerkingen op konden noteren met de voorziene stiften. Dit leverde nog heel wat extra ideeën op en ook enkele bezorgdheden. Alles wordt integraal opgenomen in dit rapport.

2.3 Online tool 'de andere ruimte'

Parallel met de flyers en sandwichborden, boden we de online tool 'de andere ruimte' aan. Hierbij konden we rekenen op de samenwerking met en ondersteuning van Liesbeth Huybrechts en Bram Vanwelde (UHasselt). Zij ontwikkelden het online platform en werkten dit uit op onze maat.

Op dit online platform vonden de buurtbewoners een overzicht van alle affiches die ook op de sandwichborden te vinden waren. Ze konden hierbij tekst typen, dingen toevoegen en aangeven welke ideeën zij het leukst vonden.

2.4 Tussentijds oppikken resultaten borden + online

Op woensdag 6 april, fietsten we langs alle sandwichborden en trokken er foto's van. Extra ideeën die tot dan werden toegevoegd via de online tool, werden genoteerd op de witruimte.

De foto's van de sandwichborden werden toegevoegd aan de online tool zodat de burens ook daar een vollediger overzicht hadden van de interactie tot dat moment.

We konden vaststellen dat de interactie met de buurt duidelijk op gang was gekomen. We maakten ook een tussentijds verslag zodat suggesties, die later bijvoorbeeld niet meer leesbaar waren omdat ze met pen werden toegevoegd, ook konden worden opgenomen in dit rapport.

2.5 Wandeling door de wijk

Op vrijdag 15 april wandelden we met 4 buurtbewoners de route langs alle sandwichborden. Het aantal stickers was stevig gegroeid tegenover 6 april en er werden nog heel wat extra ideeën toegevoegd.

Ook in gesprek met deze buurtbewoners kwam de nood aan meer sociale contacten duidelijk naar boven.

2.6 Tijdelijke installaties

Dinsdag 19 april haalden we de sandwichborden weg. Het was de bedoeling tijdelijke installaties te plaatsen van de ideeën die het meest gesmaakt werden door de buurtbewoners. In de praktijk bleek dat niet haalbaar. We legden op voorhand contact met de mensen van de Centrale Werkplaatsen maar op het moment zelf bleek het nodige materiaal niet voorhanden. Veel materialen en installaties zijn immers verspreid over de verschillende stedelijke diensten en hebben in vele gevallen al een bestemming gekregen. Plan B dan maar ... we plaatsen op elk van de 11 pleintjes een klein bord met daarop de idee(ën) die het meeste stickers kreeg / kregen en een uitnodiging om naar het slotoverleg te komen.

2.7 Slotoverleg

En zo belanden we op vrijdagavond 6 mei ... het moment van overleg tussen de buurtbewoners en 'de stad'. We hopen oprecht dat het eindrapport van dit project een stevige basis vormt voor overleg. Uiteraard beseffen de buurtbewoners dat de bedachte ideeën niet met een vingerknip in de praktijk kunnen worden gebracht. Ideeën vragen tijd en middelen. Het eindrapport van dit participatieve project is geen eindproduct maar wil vooral een instrument zijn om de dromen van de buurt samen vorm te geven, stap voor stap.

3. De resultaten per locatie

Per locatie vind je hier alle ideeën van de buurtbewoners. Om volledig te zijn maken we gebruik van twee opsommingstekens:

- De ideeën die bedacht werden op de ideeën en verbeeldingsavonden
- De ideeën die werden toegevoegd op de witruimte op de sandwichborden / via de online tool

Bedenkingen / bezorgdheden noteren we apart. Ze geven geen invulling aan de open plekken in de buurt maar zijn wel relevant om mee te geven.

In het kadertje vatten we de belangrijkste conclusies per locatie samen. Die conclusies trekken we op basis van de interactie via de sandwichborden én uit gesprekken met de buurtbewoners tijdens de verbeeldings- en inspiratieavonden en de wandeling. Enkele aangebrachte ideeën lichten we ook wat verder toe.

Op het Sint Martinusplein en in de Generaal Lemanlaan 'achter de boomgaard', was het meeste interactie met de buurt. Daarom nemen we deze locaties als eerste op in dit rapport. De andere locaties werden in willekeurige volgorde opgenomen.

3.1 Sint Martinusplein

- Beschut zitten met banken en tafels - 34 stemmen
- Fonteinen uit de grond – 26 stemmen
- Ligstoelen en hangmatten – 15 stemmen
- Uitleenkast boeken en tijdschriften – 7 stemmen
- Bbq – 6 stemmen
- Pingpongtafel – 6 stemmen
- Wijkinfo/ - zuil – 4 stemmen
- Outdoor fitness – 3 stemmen
- Picknicktafel – 3 stemmen
- Moestuun / kruidentuun – 2 stemmen
 - Van huidig groen naar doolhof - 1 stem
 - Kiosk
- Hondenweide
- Wilde bloemen, geen hondenweide

Bedenkingen / bezorgdheden:

- Zo weinig mogelijk lawaai, zeker na 22u – 4 stemmen
- Geen overlast
- Minder auto's van de rijkschool
- Geen bevuiling van het plein

Er was véél interactie op het Sint Martinusplein. Ook uit de gesprekken met de buurtbewoners kunnen we afleiden dat dit 'het centrale plein' in de wijk is. Het ligt centraal en het is ruim. Je kan er zelf evenementen organiseren. Het lijkt dat ook raadzaam om ook voldoende open ruimte te behouden.

De idee van het 'beschut zitten met banken en tafels' scoort hier het hoogst. Met die beschutting bedoelt men een natuurlijk bladerdak vb. dakplatanen. Dit geeft in de zomer schaduw en de nodige beschutting voor een klein regenbuitje.

Rond het Sint Martinusplein liggen allemaal appartementsblokken. Deze burens hebben vaak enkel een klein balkon ter beschikking. Een beschutte plek op het plein geeft extra ademruimte en bevordert de sociale contacten. Het toevoegen van tafels en banken geeft mogelijkheden om het gezellig te maken met een hapje en een drankje, samen een spelletje kaart spelen, ...

De huidige banken liggen verstopt in een wirwar van hagen. Als je niet weet dat ze er zijn, kijk je er makkelijk over.

Een fontein uit de grond wordt ook enthousiast onthaald. Hier vingen we in de gesprekken vooral de zoektocht naar wat verkoeling tijdens warme zomers op.

3.2. Generaal Lemanstraat – achter de boomgaard

- Finse piste + outdoor fitnessstoestellen - 30 stemmen
- Hondenweide – 24 stemmen
- Zonnebloemweide / bloemenplukweide - 16 stemmen
- Natuurlijk spelen – 11 stemmen
- Zitplaatsen + afval – 5 stemmen
- Hindernissenparcours
- Bbq
- Verlichting die de vleermuizen niet stoort
- Uitloopbos honden + zitplaatsen
- Boomhuis / clubhuis
- Vuilbakken
- Blote voetenpad
- Een idee dat hier tijdens de wandeling geopperd werd is doorheen de wijk hier en daar een bordje met kort wat geschiedenis. Op deze plek bijvoorbeeld over de ‘bommenkoeter’.

Na het Sint-Martinusplein zagen we op deze plek het meeste interactie. Het is een ruim gebied, naast en achter de voetbalvelden van Torpedo. Buurtbewoners vertelden ons dat er vroeger een Finse piste door het bosje liep maar die is op dit moment overwoekerd. Misschien kan deze terug worden vrijgemaakt en misschien zelfs verder doorgetrokken naar de achterliggende gronden? Zoals het aantal stemmen laat zien, is het vraag naar ruimte om te bewegen in elk geval groot. Mogelijks is ook de voetbalclub geïnteresseerd in een Finse piste.

Gezien de grootte van het gebied lijkt de combinatie met een hondenweide haalbaar. Misschien kan er zelfs een stuk bos worden afgemaakt voor de honden? De ruimte lijkt in elk geval groot genoeg om ook grotere honden beweegruiimte te geven.

3.3. Anne Frankplein

- Vijver met fontein – 45 stemmen
- Paar perken met wilde bloemen – 23 stemmen
- Zitbanken met vuilnisbak - 13 stemmen
- Zitkuil - 12 stemmen
- Openbare barbecue
- Spreekgestoelte gemaakt uit een boom
- Petanquebaan
- Een tafel toevoegen aan de twee aanwezige zithoekjes

Bedenkingen / bezorgdheden: beter onderhoud in plaats van nieuwe dingen

Uit de ideeën die het hoogst scoren leiden we af dat er vooral vraag is naar het ‘opfleuren’ van het plein. Wat extra zitruimte kan de sociale contacten bevorderen.

3.4. Vierbundersstraat

- (Speel)bos 10
- Parkje met wilde bloemenweide (biodiversiteit) 3
- Plukweide / zelfplukboerderij 2
- Moestuiniëren
- Hondenweide
- Visvijver
- Vuilbak
- Bos + bijenweide
- Picknickbank
- Hondenzwemvijver
- Finse piste
- Finse piste in combinatie met wilde bloemenweide
- Speeltuin
- Zwembad met blijbaan
- Grote speeltuin
- Waterreservoir met planten
- Snoepwinkel
- Minigolf
- Trampoline
- Restaurant
- Winkel
- Ruilspeelgoedkastje
- Upgrade tunnel
- Kermisterrein
- Deathride
- Banken
- Fitometer
- Finse piste
- Winkelcentrum
- Hondenweide
- Kerk

Hier werden bijzonder veel ideeën toegevoegd door de buurtbewoners. Het meest populair lijkt een invulling met natuur, al dan niet met een zelfpluk/zelfoogstprincipe aan gekoppeld.

3.5. Daniëlstraat - Zomerstraat

- Mogelijkheden voor alle leeftijden
- Plein inrichten zodat ouders met kinderen hier verjaardagsfeestjes kunnen geven vb. trampoline, glijbaan, klimbouwen, banken en tafeltjes, ... - 3 stemmen
- Kabelbaan 2
- Zitplaatsen + afvalbak
- Beweegbank
- Bankjes en bloemen
- Bloemen en bomen
- Bbq plaats
- Bierhok
- Vlinderstruiken
- Picknickbank + tafel
- Ballen
- Schommels
- Dingen voor muziek
- Padel
- Tennis
- Schommel
- trampoline
- Spinnenweb
- Bloemperkje
- Speelgelegenheid zoals in Wimmertingen
- Aandacht voor tieners
- Grote blok hout waar je op kunt nagelen
- Verlichting

Bedenkingen / bezorgdheden:

- Geen stinkende barbecue, geen luide feesten, geen verlichting, geen loslopende honden > rust behouden zoals het nu is
- 'Chille' plaats waar je op een heerlijke zomers avond gezellig kunt zitten
- Verkeersbord aan de ingang van het steegje (met de toegang via de Oude Luikerbaan) schrikt wat af om binnen te gaan

Ook hier waren veel suggesties van de buurtbewoners. Als we die wat bij elkaar puzzelen, landen we op 'mogelijkheden voor alle leeftijden'. De suggestie van het verjaardagsfeestje geeft een sfeer aan die de burens aanspreekt. Ook hier herkennen we de nood aan sociaal contact.

Het verkeersbord waarvan sprake geeft aan dat er geen auto's in het steegje mogen rijden. Terecht uiteraard en dat bord kan je niet zomaar weghalen. Wat ons wel opviel was dat buurtbewoners die aan de andere kant van de Luikersteenweg wonen aangaven dat ze hier wel voorbij wandelen maar niet wisten dat er zo'n leuk pleintje lag. Misschien kan er aan het verkeersbord een verwelkomend bord worden toegevoegd?

3.6. Eugeen Leenlaan

- Vaste planten en bloemen 10
- Voetpad 10
- Wilde bloemen 7
- Hangende kruidentuin
- Geocache
- Vuilbak hondenpoep
- Schommel

De vraag naar een voetpad in de straat is duidelijk. Te begrijpen ook er is als voetganger geen 'veilige' plek. Misschien kan er een pad in de middenberm voorzien worden, omgeven door planten en bloemen?

3.7. Arnold van Loonlaan

- Bewegende kleurrijke zitbollen 26
- Outdoor fitness 5
- Picknicktafel 4
- Zitbanken + afvalbak 3
- Schaaktafeltjes 1
- Een clubhuis voor vespa's
- Grote vijver
- Bbq
- Stamboopjes in cirkel
- Vuilbakken
- Hangmat
- Wilde bloemenweide

Hier is een duidelijke 'winnaar' zoals iemand het op het sandwichbord formuleerde ... de kleurrijke zitbollen brengen zowel kleur als ruimte voor sociaal contact.

Qua plaatsing vingen we de suggestie 'aan de kant van de appartementen' op.

3.8. De Geloesplein

- Bloemenweide met groot insektenhotel 8
- Kleurrijk kunstwerk
- Schapenweide / geitje 2
- Petanquebaan
- Wilde bloemen
- Bierkar
- Kebabkraam
- Bbq
- Fietsparcours
- Hondenweide 2
- Bloemen

Er komt veel verkeer op het De Geloesplein. Via deze weg rijden veel mensen de wijk in en uit. Daardoor is trekt de brede middenberm niet aan tot het leggen van sociale contacten. Wat leven en kleur spreekt de buurt wel aan.

3.9. Rode Berglaan

- Zonnebloemweide / bloemenplukweide - 8 stemmen
- Zitplaatsen + afvalbak - 7 stemmen
- Smultuin met rode bessenstruiken, fruitbomen, moestuin, regenton met stervorming afdak voor opvang water, plantenbakken, olijfbomen - 5 stemmen
- Hondenweide - 4 stemmen
- Moestuiniëren - 1 stem
- Speeltuigen voor iets oudere kinderen (6+) + bmx-parcours
- Bosje achter scouts
- Opruimen en afspannen
- Hondenloopbosje
- Looppiste
- Bloemen
- Frituur
- Bosje opruimen + looppiste (zie bord 'achter de boomgaard')
- Barbecue
- Petanque
- Tafeltennistafel

Als we de ideeën met de meeste stemmen hier samen nemen, landen we op een plukweide/-tuin met bloemen, struiken, fruit, groenden, ... met zitplaatsen bij.

We zien de Finse piste en de hondenweide hier terugkomen. Het grasveld aan de Rode Berglaan, sluit aan op het bosje, dat dan weer aansluit op het stuk 'achter de boomgaard' in de Generaal Lemanstraat.

3.10. Van Caenegemlaan

- Bloemenweide met groot insektenhotel 37
- Hondenweide 25
- Pingongtafel 11
- Stammenparcours / stappalenparcours 7
- Zitplaatsen + afvalbak 5
- Bloemen 4
- Geen hondenweide 2
- Bbq
- Bloemen of zitplaatsen met tafel
- Steen om op te fietsen
- Bloemen
- Speeltuin
- Trampoline
- Volleybalnet
- Outdoor fitness

De bloemenweide scoort hier hoog. Misschien kan ze gecombineerd worden met een kleine hondenweide zodat de hondeneigenaars in de appartementen een plekje kortbij hebben? Een spelelement spreekt ook aan.

3.11. Hoek Pater Valentinuslaan - Hollandsveldlaan

- Zitplaatsen + afval
- Speeltuig voor iets oudere kinderen (6+)

Op deze plek liep de interactie via het sandwichbord fout in die zin dat het bord verdween. We hebben hier dus geen stickers kunnen tellen en de burens konden via het bord geen toevoegingen doen. Via de online tool werden voor deze locatie ook geen reacties geplaatst of dingen toegevoegd.

Uit de gesprekken met de buurtbewoners tijdens de inspiratie- en verbeeldingsavonden en tijdens de wandeling kunnen we wel afleiden dat wat nu aanwezig is op het pleintje goed is. Graag zien ze nog een toevoeging van een speeltuig voor iets grotere kinderen (6+) en extra zitplaatsen op een punt waar je (zeker de kleinere) kinderen goed in het oog kan houden.

4. Algemene aanbevelingen

De vraag naar meer sociale contacten liep als een rode draad door al onze contacten met de buurtbewoners. Het is op zich goed wonen in het Hollandsveld maar mensen kennen elkaar te weinig. Enkele aanbevelingen:

- de communicatie met de buurt verder zetten. Het uitvoeren van de ideeën vraagt middelen en tijd. Mensen begrijpen dat. De inrichting van de plekken kan een mooie aanleiding zijn om het gesprek met de buurt verder te zetten. Het samenbrengen van mensen bevordert de sociale contacten automatisch. Wanneer de ideeën van de buurt zelf komen, zijn ze ook meer gedragen wat dan weer extra draagvlak kan creëren om burens te activeren in het faciliteren van de contacten door vb. een buurtfeest, een wekelijkse kaartavond in de zomer, ... Kortom: aan de slag gaan met de ideeën die van onderuit ontstaan.
- ook bij de invulling van de plekken zelf kan de buurt betrokken worden. Er zijn verschillende pleintjes waar vraag is naar wilde bloemen, vaste planten, ... dit kan een kans zijn om een zaai- en plantdag met de buurt te organiseren. Dergelijke gezamenlijke acties dragen bij tot de sociale cohesie in de buurt.
- De interactie met de buurt was het grootst op het Sint Martinusplein en in de Generaal Lemanstraat 'achter de boomgaard'. Dit lijken ons dan ook de ideale plekken om als eerste iets te doen.
- Het ene idee is makkelijker te realiseren dan het andere. Waar zitten de 'quick wins' voor de buurt? Bepanting? Zitbanken die voorradig zijn bij de centrale werkplaatsen? Het lijkt ons in elk geval belangrijk dat de buurt voelt en ziet dat er iets gebeurt. De verwachtingen zijn in ons aanvoelen realistisch, toch is het belangrijk de spanningsboog ook niet te groot te houden. Wanneer de buurtbewoners voelen dat de stad er mee werk van wil maken, zijn wij er van overtuigd dat er met de buurtbewoners een fijne samenwerking kan opgezet worden.